

Columns van Roel Verniers over leven met kanker

Confronterend en troostend tegelijk

Op 22 september 2011 stierf auteur en theatermens Roel Verniers op 37-jarige leeftijd aan kanker. In de maanden voor zijn dood liet hij zich opmerken door de columns die hij over zijn ziekte schreef voor de krant *De Morgen*. Een jaar later maakt zijn vrouw Clara van den Broek met hun twee kinderen een theatervoorstelling over het leven zonder Roel. Uitgeverij Vrijdag bundelde de teksten in één boek.

Het is hard om wie je persoonlijk hebt gekend, over zijn lijden en komende sterven te zien schrijven. Daar kom ik niet onderuit als ik het boek *Sommige dingen (vallen in het water)* lees. Roel Verniers behoorde tot een lichte theatermakers en critici die een andere richting insloegen dan de mijne. Waar ik de erfenis van het terecht zwaar bevochten sérius van de jaren tachtig had meegekregen, namen Roel en de zijnen die zwaarwichtigheid even terecht op de korrel. Zo was hij een van de eersten om met veel zwier het onderscheid tussen de zogenaamd hoge en lage cultuur te doorbreken. Wanneer in de voorstelling Clara van den Broek en hun kinderen Niemand laat zijn eigen kind alleen van Willy en Willeke Alberti zingen, dan is dat typisch Roel. Voor Roel was het, zoals Clara schrijft, alle dagen feest. En zij twee waren "een Disneykoppel". Het contrast met Roels ziekte, slokdarmkanker die een jaar voor zijn dood werd gediagnosticeerd, kon niet groter zijn.

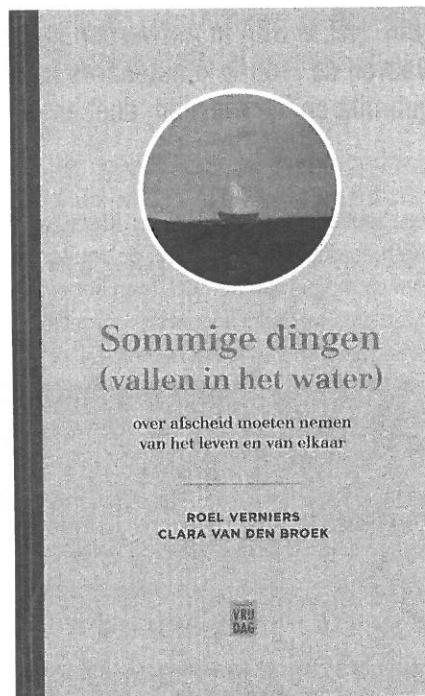
Confronterend

Op vraag van De-Morgenredacteur Ward Daenen begon Roel Verniers op 11 mei 2011 met het schrijven van een column over het leven met zijn ziekte. Zijn laatste column dateert van 14 september 2011. Negen teksten, goed voor nog geen vijftig bladzijden in het boek, en toch is het een heel universum dat passeert. In het gesprek dat Friedl' Lesage met hem had voor het Radio 1-programma *Friedl' – Een leven in boeken* en dat voorafgaand aan de columns wordt gepubliceerd, beroept Roel zich op de "authentieke schrijftoon" waarnaar hij zijn leven lang op zoek was en die hij door het schrijven over zijn ziekte plots leek te hebben gevonden. Daarmee doet hij zijn vroegere werk als criticus tekort, maar wie zijn columns leest, kan moeilijk anders dan onder de indruk te komen van de eigen manier waarop hij over zijn ziekte schrijft. Hij noemt man en

paard, maar tegelijkertijd laat hij niet na aan te geven dat het leven intussen zijn verdere gang gaat en dat er één iets is wat boven alles verheven staat: de liefde. Van die paradox zijn de columns doordrenkt, in sequensen als bijvoorbeeld: "Aan de vooravond van een hersenoperatie. Drie tumoren. Ze gaan er in één keer uit. We eten pizza" (p. 60). Het leven maakt soms hallucinante bokkensprongen. Soms kan en moet je je daartegen verzetten, maar op andere momenten rest er ook niets anders dan je erbij neer te leggen. Over die onmacht, over die strijd, over dat alles gaan Roels columns. Zijn woorden zijn confronterend en, door hun herkenbaarheid, troostend tegelijk.

Keizerin Morfine

Eén voor één laat Roel de belangrijkste mensen in zijn leven in zijn columns langskomen: zijn echtgenote,

zijn zoon, zijn dochter. Frappant hoe zijn laatste twee columns, geschreven in de maand voor zijn dood, het kortst en qua formulering net iets minder helder zijn dan de vorige. "Keizerin morfine" (p. 102), zoals hij haar noemt, doet daar haar onverbidelijke werk.

In de tweede helft van het boek is de theatertekst opgenomen die Clara van den Broek samen met hun kinde-

ren Anaïs en Wolf Verniers, respectievelijk tien en zes jaar oud, schreef: een sprookje over vier zilvermieren wier huis, 'de zilverberg', door een zondvloed wordt weggespoeld. Vadermier verdrinkt daarbij. De metafoor is sprekend, maar als vertelling werkt de tekst beter dan als toneelstuk. Al wordt dit in de voorstelling gecompenseerd door de fysieke aanwezigheid van Clara en haar kinderen en de manier waarop wordt uitgebeeld hoe verschillend zij – als zichzelf én als personage – in het leven staan: waar Clara, "de moeder", soms de moed in de schoenen zinkt, weten de kinderen met hun jeugdige overlevingsdrang het hoofd boven water te houden. Dat zien laat niemand onberoerd.

Peter Anthonissen

• *Sommige dingen (vallen in het water)* van Roel Verniers en Clara van den Broek verscheen bij Uitgeverij Vrijdag, Antwerpen, 199 blz., 19,90 euro.
• De gelijknamige voorstelling, een productie van BRONKS, speelt nog op 1/11 in CC De Spil, Roeselare; op 10/11 in C-mine, Genk; op 20/11 in Bozar, Brussel; op 25/11 in CC De Werf, Geel; op 22 en 23/12 in CC Berchem. Info op www.bronks.be. Een voorstelling voor kinderen en volwassenen vanaf 8 jaar.

Film en boek: Savages

Mooie barbaren

Momenteel draait in de bioscoop de nieuwste film van Oliver Stone. *Savages* speelt zich af in het drugsmilieu tussen de VS en de Mexicaanse grenssteden. We zien de lotgevallen van drie jongelui die in een wespennest verzeild raken waaruit ontsnappen amper mogelijk lijkt. De film is gebaseerd op de gelijknamige pulproman van Don Winslow. Zowel film als boek zorgen voor pittig vertier.

Met *Savages* schreef Don Winslow – die ook aan het filmscenario werkte – best originele 'pulp fiction'. De verfilming door Oliver Stone doet bij momenten heel erg denken aan Tarantino, zonder het niveau van de meester te halen. Zo is er maar één, maar er is ook maar één Oliver Stone en met *Savages* levert die zijn meest entertainende film af. 130 minuten rock-'n-roll: niet alleen op de klankband, maar ook in de snedige montage en de fotografie. Hij kon beroep doen op toppers als Benicio Del Toro, John

Travolta en Salma Hayek. Maar ook de jongere generatie trekt zijn streng met de bloedmooie Blake Lively op kop. Stone kon bogen op een sterk scenario, gepuurd uit een boek dat liefst 250 hoofdstukjes telt. Ook de roman van Don Winslow is dus uiterst snedig en leest als verbaal vuurwerk. We raden u zowel film als boek aan.

S.E.

• *Savages* draait al in de bioscoop.
• Het boek is uit bij I.S. Amsterdam (VBK), 253 blz., 14,95 euro.

